

De Persoonlijke Korting

Routekaart naar een sterk vereenvoudigd belastingstelsel

Inhoudsopgave:

- 1. Inleiding**
- 2. De denktank**
- 3. De opdracht**
- 4. De werkwijze**
- 5. De kern van het voorstel**
- 6. Persoonlijke Korting niet partijgebonden**
- 7. De 50PLUS-variant**
- 8. Doorrekening door CPB**
- 9. Uitkomsten CPB-berekening**
- 10. Doelen bereikt**
- 11. Vergelijking met andere plannen**
- 12. Relevantie voor andere partijen**
- 13. Mogelijke verbeteringen**
- 14. De volgende stap**

1. Inleiding

Binnen de politieke partij 50PLUS is de afgelopen jaren serieus gestudeerd op de mogelijkheid te komen tot een universeel basisinkomen. De daarvoor in het leven geroepen Werkgroep Basisinkomen werd in januari 2019 opgeheven. Een universeel basisinkomen bleek volgens de werkgroep een brug te ver. Enorme lastenverhogingen zouden nodig zijn om een universeel basisinkomen te financieren. De gevolgen voor de werkgelegenheid zijn volgens de rekenmeesters van het kabinet (het Centraal Planbureau - CPB) dramatisch. En de gevolgen voor de koopkracht blijken veelal een waar slagveld op te leveren.

De werkgroep heeft in haar eindrapport wel een aanzet gegeven tot de ontwikkeling van een 'nieuw instrument' waarmee de doelstellingen van het basisinkomen gerealiseerd kunnen worden, zonder de nadelen daarvan. Senior-beleidsmedewerker Thomas van Kuijk van de Tweede Kamerfractie van 50PLUS heeft die aanzet uitgewerkt tot een eerste concept en voorgelegd aan Tweede Kamerlid Corrie van Brenk, die het gepresenteerde concept zo veelbelovend vond dat ze daarvoor een denktank in het leven riep.

2. De denktank

De denktank gaat in maart 2019 van start en bestaat uit Corrie van Brenk (Tweede Kamerlid en voorzitter van de denktank), Rob de Brouwer (partijlid en econoom) en Thomas van Kuijk (senior-beleidsmedewerker). Thomas van Kuijk rekent graag nieuwe concepten door. Zijn staat van dienst met het begeleiden van CPB-doorrekeningen is voor Haagse begrippen lang en degelijk. De oprichting van de denktank geschiedt met goedkeuring van de voltallige Tweede Kamerfractie van 50PLUS op basis van een door Corrie van Brenk geformuleerde onderzoeksopdracht.

3. De opdracht

De onderzoeksopdracht is een ambitieuze combinatie van twee grote maatschappelijke doelen en een serie randvoorwaarden die eisen stellen ten aanzien van de uitkomsten van een CPB-doorrekening. De opdracht luidt concreet:

- Ontwerp een nieuw stelsel van inkomensondersteuning dat veel eenvoudiger en minder discriminerend is dan dat van vandaag door een groot aantal instrumenten samen te voegen tot een of enkele instrumenten;
- Ontwerp een rechtvaardige nieuwe basisvoorziening voor iedereen, deels of geheel ter vervanging van bestaande arrangementen, waarbij samenwonen en het poolen van inkomen niet afgestraft worden;
- Voldoe aan strenge randvoorwaarden op het gebied van koopkracht, inkomensongelijkheid en werkgelegenheid volgens de normen van het CPB.

'Niemand hoeft het altijd eens te zijn met wat de modellen van het CPB zeggen, maar als je een poging wil doen om een doorbraak te forceren in de grote sociale én fiscale debatten van deze tijd, dan zal een nieuw plan de toets van het CPB toch echt moeten kunnen doorstaan', zo luidt de waarschuwing vooraf van Corrie van Brenk.

4. De werkwijze

De denktank is in de periode maart tot en met mei 2019 in totaal zes keer intensief samengekomen om het voorliggende concept te verfijnen. Bij de eerste en de laatste bijeenkomst was ook Eerste Kamerlid Martin van Rooijen aanwezig om de contouren van het concept verder aan te scherpen en te verbeteren. Martin van Rooijen was staatssecretaris voor fiscale zaken namens de KVP in het kabinet Den Uyl (1973 – 1977).

De samenstelling van het concept is binnen de denktank meerdere keren aangepast naar een voor 50PLUS aanvaardbare mix van maatregelen. De onderzoekopdracht is daarbij altijd leidend gebleven. Zodra de denktank constateerde dat aanvullende eisen vanuit de partij de doelstellingen in gevaar zouden brengen, is dat duidelijk teruggekoppeld. De afweging van belangen is dan ook meerdere keren opnieuw gedaan. Het uiteindelijk aan het CPB aangeboden pakket voldoet zowel aan de vooraf gestelde eisen als aan veel door 50PLUS gestelde eisen en wensen.

5. De kern van de Persoonlijke Korting

Het plan voor de Persoonlijke Korting snoeit in het woud van heffingen, aftrekposten, kortingen en toeslagen. Daarvoor in de plaats komt een inkomensafhankelijke Persoonlijke Korting voor elke volwassene en een bedrag per kind via een ouderschapsbudget. De Persoonlijke Korting is in de basis een combinatie van arbeidskorting, algemene heffingskorting en zorgtoeslag. Als je alleen deze drie regelingen afschaft ten faveure van één grote korting, dan pakt dat naar verhouding nog niet goed uit voor lage en middeninkomens. Er is meer nodig voor een evenwichtige overgang naar een vereenvoudigd belastingstelsel en ook veel meer mogelijk. Als je alle (discriminerende) kortingen en een aantal aftrekposten meeneemt in 'de mix' ontstaat financiële ruimte om dit robuust nieuw systeem van de Persoonlijke Korting verder te ontwerpen en te vervolmaken.

De Persoonlijke Korting is niet gelijk te stellen met een Basisinkomen, al zien sommigen al snel de overeenkomsten. De Persoonlijke Korting is een nieuw inkomensinstrument, dat leidt tot grote vereenvoudiging van het stelsel. De denktank van 50PLUS ziet toch drie heel duidelijke verschillen met het idee van een Basisinkomen:

- De Persoonlijke Korting kent meerdere sterke arbeidsmarktprikkels.
- De Persoonlijke Korting wordt afgebouwd voor hogere inkomens.
- De Persoonlijke Korting is haalbaar en betaalbaar.

Het belangrijkste verschil tussen eerder doorgerekende voorstellen voor een Basiskomen en de Persoonlijke Korting zit in de prestaties. Basiskomen-varianten zijn tot op heden altijd genadeloos afgestraft in de modellen van het CPB.

6. Persoonlijke Korting niet partijgebonden

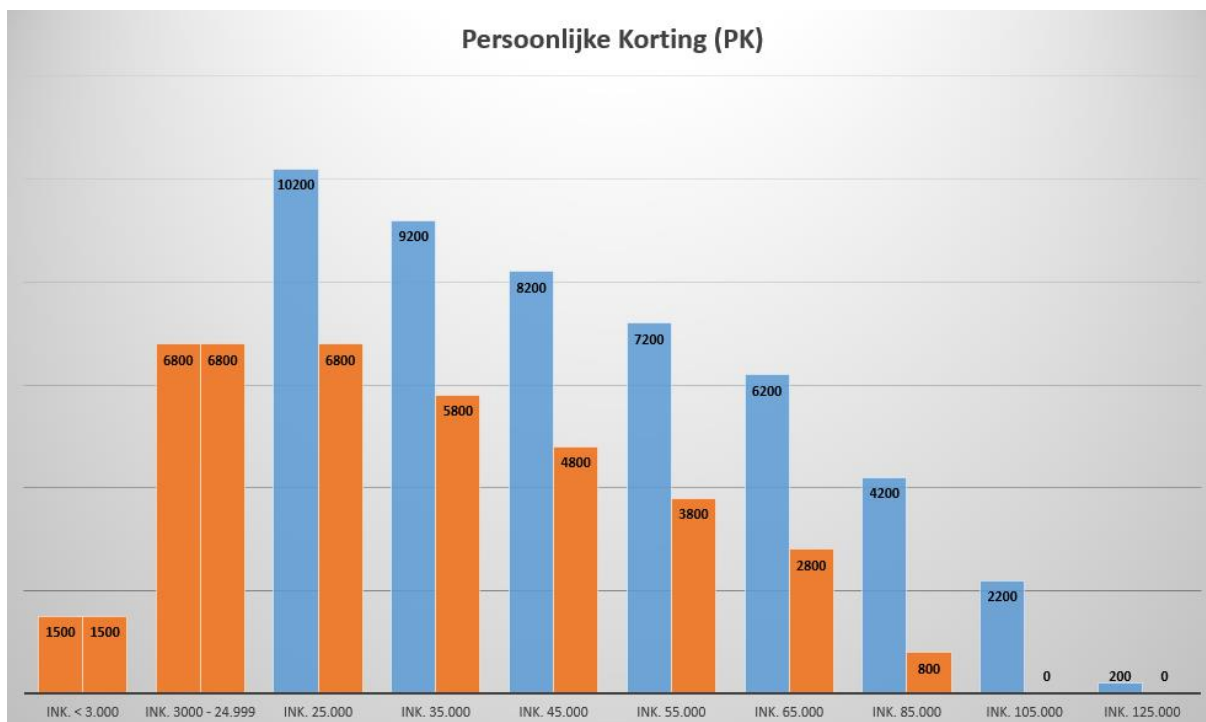
De Persoonlijke Korting is eenvoudig en discrimineert niet. De korting is onafhankelijk van leeftijd en leefstijl. Werknemers, zelfstandigen, uitkeringsgerechtigden én gepensioneerden worden door de fiscus met ditzelfde instrument ondersteund. Het idee van Persoonlijke Korting kan in principe door elke politieke partij omarmd worden, omdat elke politieke richting het concept op haar eigen manier kan inrichten door het toevoegen of het laten vervallen van extra regelingen. Met dit stelsel kunnen zowel wensen van linkse als van rechtse partijen gerealiseerd worden.

7. De 50PLUS-variant

Het plan dat de denktank heeft voorgelegd aan het CPB maakt een eind aan 22 bestaande heffingen, aftrekposten, kortingen en toeslagen. Daarvoor in de plaats komt een inkomensafhankelijke Persoonlijke Korting van € 6.800,- voor iedere volwassene, die kan oplopen tot € 10.200,-, alsmede een bedrag per kind via een ouderschapsbudget. Wie een laag inkomen heeft, kan door de korting zelfs een vordering op de Belastingdienst krijgen.

Iedereen van 18 jaar en ouder met een bruto-inkomen van minimaal € 3.000,- per jaar (loon, uitkering, AOW, pensioen) *ontvangt* van de Belastingdienst op zijn bankrekening een bedrag van € 6.800,- netto. Volwassen personen met een inkomen lager dan € 3.000,- bruto krijgen maximaal € 1.500,- uitgekeerd. Deze 'drempel' van € 3.000 wordt door mensen met een uitkering of AOW altijd gehaald.

Voor werkenden die bruto minimaal € 25.000,- per jaar verdienen loopt de Persoonlijke Korting op tot € 10.200,-. Vanaf datzelfde inkomen van € 25.000,- wordt de Korting voor iedereen geleidelijk afgebouwd naar nul, naarmate het inkomen toeneemt. Zie grafiek.

Toelichting: Deze grafiek toont het verloop van de Persoonlijke Korting voor iedereen. Het 'basisbedrag' van de persoonlijke korting bedraagt 6.800,- euro. Het basisbedrag wordt voor werkenden vanaf minimumloon verhoogd naar 10.200,- euro. Vanaf dat inkomen (afgerond 25.000,- in 2025) wordt de Persoonlijke Korting voor iedereen afgebouwd naar nul. Gehandicapten, arbeidsongeschikten en bijstandsgerechtigden komen dankzij hun uitkering ook in aanmerking voor het basisbedrag. Voor studenten geldt dat zij met een bewijs van inschrijving in aanmerking komen voor het basisbedrag van de Persoonlijke Korting, ook als ze nog geen 18 jaar zijn.

Uitkeringen blijven gewoon bestaan zoals nu, maar ze worden wel eenmalig aangepast aan de nieuwe situatie. De AOW en het minimumloon gaan juist omhoog. De eerste schijf gaat van 37,5% naar 36% en deze loopt in het plan door tot een inkomen van 90.000,- euro.

Ouderschapsbudget

De Kinderbijslag en het Kindgebonden Budget worden afgeschaft en vervangen door een Ouderschapsbudget per kind en een extra bedrag voor alleenstaande ouders. Deze regeling is niet inkomensafhankelijk, omdat de progressiviteit is geregeld in de belastingtarieven van 36% en 50% en uiteraard in de geleidelijke afbouw van de Persoonlijke Korting.

Kinderopvangtoeslag

In het doorgerekende plan voor de Persoonlijke Korting trekt de denktank 1 miljard euro uit om de Kinderopvangtoeslag om te vormen tot een voorziening met een vaste bijdrage per kind per dag. De overheid kan het verder regelen met de kinderopvanginstellingen zonder de ouders ergens mee lastig te vallen. Zo had het altijd al moeten!

Huurtoeslag

In het doorgerekende plan voor de Persoonlijke Korting blijft de huurtoeslag ongewijzigd. 50PLUS wil deze toeslag omvormen tot een aanbods subsidie voor sociale verhuurders in ruil voor een huurkorting. Deze beleidsroute wordt momenteel in diverse varianten onderzocht. Wij wachten de resultaten daarvan af.

Studenten

Studenten ontvangen de Persoonlijke Korting als zij een bewijs van inschrijving aan een mbo- of ho-instelling kunnen overleggen. De studiebeurs kan daarmee verdwijnen.

[Zie de CPB-notitie voor meer details.](#)

8. Doorrekening door CPB

Een week voor het zomerreces van 2019 heeft de Tweede Kamerfractie van 50PLUS goedkeuring verleend om in contact te treden met het CPB. De denktank heeft op 2 augustus 2019 een eerste bezoek gebracht aan het Centraal Planbureau om het concept van de 'Persoonlijke Korting' toe te lichten en om te bespreken of een doorrekening volgens het CPB überhaupt mogelijk is. Dat gesprek is positief afgerond.

In de loop van september 2019 heeft de denktank het verfijnde conceptplan voor een nieuw belastingstelsel met een Persoonlijke Korting op maatregelniveau als Excel-sheet aangeleverd bij het CPB. In oktober zijn daarvan de eerste resultaten teruggekoppeld. De inkomens tabel van de CPB-doorrekening vertoonde direct een plus bij alle medianen van alle inkomensgroepen.

De werkgelegenheidsresultaten en de inkomensongelijkheid zouden in december 2019 door het CPB worden teruggekoppeld, waarmee de doorrekening gereed zou zijn geweest. Daar is vervolgens een flinke vertraging ontstaan vanwege het vooruitzicht dat het CPB milder zou gaan oordelen over verhoging van het minimumloon. In het concept van de Persoonlijke Korting gaat ook het minimumloon omhoog. Daardoor koos de denktank ervoor te wachten met het afronden van de doorrekening totdat het CPB zou gaan werken met de verbeterde modellen op het gebied van het minimumloon.

9. Uitkomstberekeningen CPB

De Persoonlijke Korting doet het opvallend goed in de CPB -modellen. Er is geen sprake van een grote verstoring in het koopkrachtbeeld. Integendeel, het ziet er heel evenwichtig uit. Alle koopkrachtmedianen van alle bevolkingsgroepen staan bij de eerste verkenning van de plannen al ruim in de plus. De doorgerekende 50PLUS-variant van de Persoonlijke Korting kost de schatkist per saldo 6,5 miljard euro. Dat ziet de denktank als de smeerolie die nodig is zo'n grote belastinghervorming gedaan te krijgen. In de doorrekening is uitgegaan van de invoering ineens in 2025. In de praktijk zal de transitie waarschijnlijk meer tijd in beslag nemen en zal invoering niet ineens, maar gefaseerd gebeuren.

Het CPB berekende dat invoering van het stelsel van de Persoonlijke Korting een negatief effect heeft op de werkgelegenheid en de arbeidsparticipatie van 1,2%. Dat cijfer is relatief gunstig. Bij doorrekening van eerdere plannen van het CPB zelf voor invoering van een vlaktaks en een basisinkomen in 2014 was sprake van een verlies voor de werkgelegenheid van 5,3%.

10. Doelen bereikt

De resultaten van de CPB-doorrekening voldoen aan de door Corrie van Brenk vooraf gestelde opdracht. De denktank had de hoop en verwachting dat de brede maatschappelijke doelstellingen met haar plan zouden kunnen worden bereikt. Aan de uitkomsten van de doorrekening ziet de denktank dat dit plan haalbaar is tegen veel minder maatschappelijke kosten en nadelen dan zonder deze berekeningen kon worden geconcludeerd.

Doelstelling 1	Ontwerp een nieuw stelsel van inkomensondersteuning dat veel eenvoudiger en minder discriminerend is, door een groot aantal instrumenten samen te voegen tot 1 of enkele instrumenten;	✓
Doelstelling 2	Ontwerp een rechtvaardige nieuwe basisvoorziening voor iedereen, deels of geheel ter vervanging van bestaande arrangementen, waarbij samenwonen en het poolen van inkomen niet afgestraft worden	✓
Voorwaarde 1	De lasten voor de burger moeten omlaag	✓
Voorwaarde 2	Alle medianen van alle bevolkingsgroepen in het koopkrachtbeeld, moeten ruimschoots positief zijn. Geen uitzondering.	✓
Voorwaarde 3	Minimaal 90% van de gepensioneerden moeten er op vooruit gaan in de statische koopkrachteffecten. Voor werkenden en uitkeringsgerechtigden minimaal 75%.	✓
Voorwaarde 4	Het moet aantoonbaar veel eenvoudiger worden, zowel voor de uitvoering als voor de belastingbetaler. Minder contactmomenten en minder terugbetalingen	✓
Voorwaarde 5	Het arbeidsaanbod moet toenemen of gelijk blijven, als de inkomensongelijkheid (gini) niet afneemt.	✓
Voorwaarde 6	Het arbeidsaanbod mag afnemen met maximaal -1,33%, indien de inkomensongelijkheid (gini) afneemt met maximaal 5%.	✓
Voorwaarde 7	Maximaal effect op EMU-saldo is -1% BBP	✓

** De maximaal aanvaardbare afname van het arbeidsaanbod (-1,33%) is vastgesteld door uit te gaan van een kwart van de uitslag in het CPB-scenario "vlaktaks en basisinkomen". Zie pagina 10 en 11

<https://www.cpb.nl/sites/default/files/publicaties/download/cpb-policy-brief-2015-02-de-effectiviteit-van-fiscaal-participatiebeleid.pdf>

11. Vergelijking met andere plannen

De verkenning van 50PLUS levert goede prestaties in vergelijking met andere grote doorgerekende stelselherzieningen. CPB, Vrijzinnige Partij, Forum voor Democratie en D66 legden de afgelopen jaren het CPB verschillende plannen voor. De uitkomsten van de doorrekeningen daarvan stemden nog niet optimistisch.

Het werkgelegenheidseffect van het CPB-scenario 'Vlaktaks en basisinkomen' was ronduit ontmoedigend. De Vrijzinnige Partij en Forum voor Democratie hebben daarna een poging gewaagd, waarbij Forum voor Democratie het werkgelegenheidsresultaat nog wel een stuk heeft weten te verbeteren van -5,3% naar -3,3%. De prijs die het conceptplan van Forum voor Democratie daarvoor betaalt in termen van koopkracht is echter onaanvaardbaar hoog.

De vergelijking met de zeer recente doorrekening van het belasting- en sociale zekerheidsplan van D66 pakt sterk uit in het voordeel van de Persoonlijke Korting van 50PLUS. In het plan van 50PLUS zijn de koopkrachtresultaten van gepensioneerden, uitkeringsgerechtigden én van werkenden opvallend beter dan in het plan van D66. Bij D66 staan maar liefst 50% van alle gepensioneerden in de min! Werkenden krijgen in het plan van 50PLUS ruim twee keer meer koopkrachtstijging dan in het plan van D66. Het plan van D66 is bovendien ruim 2 miljard euro per jaar duurder.

Op het gebied van arbeidsparticipatie komt D66 iets beter uit met een effect van - 0,6% tegenover -1,2% bij 50PLUS. Zowel D66 als 50PLUS hebben echter op dit onderdeel betekenisvolle stappen gezet. Omdat het plan van D66 kleiner van omvang is en er in totaal minder regelingen worden afgeschaft, is de vereenvoudiging volgens de denktank beperkter dan in het plan van 50PLUS. Ook ontbreekt bij D66 de inkomensongelijkheid (Gini).

Het bijzondere en onderscheidende van het idee van de Persoonlijke Korting is dat de belastingheffing echt per individu wordt georganiseerd. Dat is naar de mening van de denktank ook eenvoudiger in de uitvoering. De plannen van Forum voor Democratie en van D66 zijn gebaseerd op een huishoudkorting.

Vergelijking Stelselherzieningen	CPB -'15	VP '17	FvD '20	D66 '20	50PLUS '20
Iedereen (koopkracht)	n/b	n/b	0,80%	1,70%	5,00%
Werkenden	n/b	n/b	1,80%	2,20%	5,20%
Gepensioneerden	n/b	n/b	-0,60%	0,10%	5,30%
Uitkeringsgerechtigden	n/b	n/b	5,20%	3,40%	3,80%
Werkgelegenheid	-5,30%	-4,80%	-3,30%	-0,60%	-1,20%
Inkomensongelijkheid	-7,90%	-4,40%	n/b	n/b	-3,50%
Schatkist in mrd.	0	-30	0	-9,1	-6,5

De voorgaande tabel¹² laat duidelijk zien dat een grote vereenvoudigende fiscale hervorming in de tijd steeds realistischer wordt. De denktank zet een grote stap voorwaarts, zonder op andere onderdelen daarvoor een hoge prijs te betalen.

De verkenning van de Persoonlijke Korting laat ook betere resultaten zien dan veel van de gepubliceerde 'bouwstenen voor een nieuw belastingstelsel', die staatssecretaris Vijlbrief medio mei aan de Tweede Kamer heeft aangeboden. Daarbij moet aangetekend worden dat de verkenning van de denktank veel breder is dan een enkele bouwsteen.

12. Relevantie voor andere partijen

Alle politieke partijen in Nederland zijn in meer of mindere mate bezig met de grote vraagstukken rondom rechtvaardigheid, fiscaliteit, koopkracht, werkgelegenheid en economische prestaties. De verkenning van de Persoonlijke Korting toont een nieuw instrumentarium, waarmee maatschappelijke doelen naar de mening van de denktank kunnen worden gerealiseerd. Veel grote problemen kunnen in principe tegelijkertijd worden aangepakt. Iets waarvan veel politici vaak en graag zeggen dat het 'daarvoor te complex' is.

Veel keuzes blijven politiek van aard. Andere partijen en andere denktanks zullen een andere afweging van belangen willen maken. Dat kan met het systeem van de Persoonlijke Korting. Dit systeem kan, net als het huidige stelsel, in alle mogelijke ideologische varianten worden uitgewerkt en doorgerekend. Een linkse partij kan gaan voor extra aandacht voor de minima, terwijl een rechtse partij juist het banencijfer zal willen verbeteren. Dat kan door te draaien aan de knoppen die het nieuwe stelsel biedt. Dankzij de grote reductie van het aantal instrumenten zijn dat nog maar een paar knoppen. Dat maakt het verder sleutelen aan het plan voor de Persoonlijke Korting voor veel geïnteresseerden ook leuker. De tijd van priegelwerk is voorbij!

---

¹ Tabel samengesteld door de denktank. Verwijzing naar bronnen onderaan dit document.

² De Koopkrachteffecten van de CPB- en VP varianten zijn in een ander format gepubliceerd.

13. Mogelijke verbeteringen

De denktank en 50PLUS hebben nog diverse specifieke maatregelen en ideeën in onderzoek, onder andere in relatie tot het verkiezingsprogramma. Het is niet mogelijk geweest om alle denkbare varianten door het CPB te laten doorrekenen. De capaciteit is beperkt en de toegang tot het CPB ook. Het verder onderzoeken van onderdelen en sleutelposten kan voor alle andere partijen interessant zijn.

De denktank geeft aan dat de volgende aangereikte 'sleutels' nog kunnen worden onderzocht om de verkenning misschien zelfs objectief beter te maken voor alle Nederlanders. Het is voor politieke partijen natuurlijk ook mogelijk om deze sleutels te gebruiken voor een totaal andere afweging van belangen zodat andere politieke doelgroepen beter worden bediend.

De denktank noemt de volgende mogelijke 'sleutels':

- Een hogere of een lagere Persoonlijke Korting
- Een andere op- en/of afbouw van de Persoonlijke Korting
- Een andere dekking (meer, minder of andere samenstelling)
- Een andere aanpassing van overige uitkeringen
- Een andere aanpassing van WML en AOW
- Meer of minder lastenverlichting
- Meer of minder tekort voor de schatkist
- Verder verfijnen, versterken of verzwakken van de arbeidsmarktprikkels
- Langzaam uitfaseren van bestaande regelingen versus direct afschaffen
- Vereenvoudiging van andere belastingsoorten zoals BTW, VPB en premies
- Een andere inrichting van IAB-ZVW en de Huurtoeslag

14. De volgende stap

De Tweede Kamerfractie van 50PLUS vindt dat de doorrekening in veel opzichten een kansrijk stelsel laat zien. In de verkenning van de Persoonlijke Korting is de balans tussen inkomen en werkgelegenheid vele malen beter dan in alle eerdere pogingen om een grote fiscale vereenvoudiging door te rekenen.

Gezien de resultaten van de doorgekende verkenning is de fractie van mening dat de Persoonlijke Korting een waardevolle 'bouwsteen voor een nieuw Belastingstelsel' is. De verkenning toont zeer interessante kenmerken en instrumenten waar 50PLUS zelf graag uit wil putten voor haar verkiezingsprogramma.

Alle medianen van alle bevolkingsgroepen in het statische koopkrachtbeeld vertonen een duidelijke plus. Aan het resultaat voor gepensioneerden kunnen we zien dat een grote fiscale hervorming niet ten koste hoeft te gaan van ouderen en gepensioneerden. Het werkgelegenheidsresultaat is nog licht negatief (-1,2%) als gevolg van de politieke keuze van 50PLUS om de inkomensongelijkheid te verkleinen met 3,5%.

Het instrumentarium als zodanig is echter niet belastend voor de werkgelegenheid. Dat is uitermate waardevolle informatie, ook voor andere politieke partijen. Sommigen zouden de resultaten van onze doorrekening zelfs als een doorbraak kunnen beschouwen.

Corrie van Brenk noemt het-belastingplan '*een bouwsteen voor de programma's van alle politieke partijen*'. Daarom heeft zij het plan deze week niet alleen ter beschikking gesteld aan haar eigen partij, maar ook aan minister-president Rutte, minister van Financiën Hoekstra en alle andere politieke partijen.

Den Haag, juli 2020

Denktank:

Corrie van Brenk - Voorzitter Tweede Kamerfractie 50PLUS
Thomas van Kuijk - Senior fractiemedewerker 50PLUS
Rob de Brouwer - Partijlid en econoom 50PLUS

CPB-publicaties uit samengestelde tabel

CPB scenario 'Vlaktaks en basisinkomen'

<https://www.cpb.nl/sites/default/files/publicaties/download/cpb-policy-brief-2015-02-de-effectiviteit-van-fiscaal-participatiebeleid.pdf>

Vrijzinnige Partij scenario 'basisinkomen' KIK 2017 - 2021

<https://www.cpb.nl/publicatie/keuzes-in-kaart-2018-2021>

Forum voor Democratie scenario / CPB-notitie

<https://www.cpb.nl/doorrekening-stelselherziening-socialezekerheids-en-belastingstelsel-fvd>

D66 scenario / CPB-notitie

<https://www.cpb.nl/doorrekening-ex-ante-effecten-plannen-socialezekerheids-en-belastingstelsel-d66>